

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
OBCHODNÁ FAKULTA

Evidenčné číslo: 102006/I/2021/36122163740507652

ZODPOVEDNOSŤ KONATEĽA
V SPOLOČNOSTI S RUČENÍM OBMEDZENÝM

Bakalárska práca

2021

Jana Očenášová

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
OBCHODNÁ FAKULTA

**ZODPOVEDNOSŤ KONATEĽA
V SPOLOČNOSTI S RUČENÍM OBMEDZENÝM**

Bakalárska práca

Študijný program: podnikanie v obchode

Študijný odbor: ekonómia a manažment

Školiace pracovisko: katedra obchodného práva

Vedúci záverečnej práce: JUDr. Mária Veterníková, PhD.

Bratislava 22. 04 2021

Jana Očenášová

Čestné vyhlásenie

Čestne vyhlasujem, že záverečnú prácu som vypracovala samostatne a že som uviedla všetku použitú literatúru.

Dátum: 22. 04. 2021

.....

Meno a priezvisko

Pod'akovanie

Ďakujem JUDr. Márií Veterníkovej, PhD. za venovaný čas, odborné vedenie, za cenné rady a pripomienky, veľkú trpezlivosť a pochopenie, ktoré mi poskytla pri vypracovaní záverečnej práce.

Dátum: 22. 04. 2021

.....

Meno a priezvisko

ABSTRAKT

OČENÁŠOVÁ, Jana: *Zodpovednosť konateľa v spoločnosti s ručením obmedzeným*. - Ekonomická univerzita v Bratislave. Obchodná fakulta, Katedra obchodného práva. – Vedúci záverečnej práce: JUDr. Mária Veterníková, PhD.– Bratislava: OF EU, 2021, s. 41

Cieľom záverečnej práce je priblížiť problematiku zodpovednosti konateľa spoločnosti s ručením obmedzeným pri výkone jeho funkcie. V úvode prvej kapitoly práce charakterizujeme spoločnosť s ručením obmedzeným, zameriavame sa pritom na orgány tejto spoločnosti, najmä na štatutárny orgán a jeho zodpovednosť za porušenie zákonných či zmluvných povinností. V druhej kapitole záverečnej práce definujeme hlavný cieľ práce spolu so stanovenými parciálnymi cieľmi, splnenie ktorých podmieňuje dosiahnutie primárneho cieľa záverečnej práce. V nasledujúcej kapitole sa zameriavame na metodiku práce a metódy skúmania, ktoré sú použité pri vypracovaní záverečnej práce. V poslednej kapitole záverečnej práce sú analyzované vybrané rozsudky slovenských súdov vo veci zodpovednosti konateľa spoločnosti s ručením obmedzeným.

Kľúčové slová:

spoločnosť s ručením obmedzeným, konateľ, zodpovednosť konateľa, judikatúra slovenských súdov

ABSTRACT

OČENÁŠOVÁ, Jana: *The responsibility of the manager in a limited liability company*. – University of Economics in Bratislava. Faculty of Commerce; Department of Marketing. – Tutor: JUDr. Mária Veterníková, PhD. – Bratislava: OF EU, 2021, p. 41

The aim of thesis is to characterize the issue of responsibility of the executive manager in limited liability company within the performance of his function. In the introduction of first chapter, we characterize limited liability company, focusing on the functions, especially of the manager and his responsibilities for violation of legal or contractual obligations. In the second chapter of the thesis we define the main aim of the thesis and together with the set partial goals, the fulfillment of which conditions the achievement of the primary goal of the final work. In the following chapter, we focus on the methodology of the thesis and research methods that are used in elaboration of the work. The last chapter of the final work analyzes selected judgments of Slovak courts in the matter of violation the responsibilities by the manager in limited liability company.

Keywords:

Limited liability company executive manager, manager's responsibility, practise of Slovak courts

Obsah

Úvod.....	10
1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí.....	11
1.1 Spoločnosť s ručením obmedzeným.....	12
1.1.1 Charakteristické znaky spoločnosti s ručením obmedzeným.....	12
1.2 Konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným.....	13
1.2.1 Vznik funkcie konateľa.....	13
1.2.2 Zánik funkcie konateľa.....	14
1.3 Práva a povinnosti konateľa.....	14
1.4 Zodpovednosť konateľa.....	16
1.4.1 Zodpovednosť voči spoločníkom.....	16
1.4.2 Zodpovednosť voči spoločnosti.....	16
1.4.3 Zodpovednosť voči tretím osobám.....	17
1.5 Súkromnoprávna zodpovednosť konateľa.....	17
1.6 Trestnoprávna zodpovednosť.....	18
1.6.1 Nevyplatenie mzdy a odstupného.....	18
1.6.2 Sprenevera.....	18
1.6.3 Neoprávnené užívanie cudzej veci.....	19
1.6.4 Porušenie zákazu konkurencie.....	19
1.7 Zodpovednosť konateľa za nepodanie návrhu na vyhlásenie konkurzu.....	19
1.8 Predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu.....	20
1.9 Zbavenie zodpovednosti za škodu.....	21
1.9.1 Konanie s odbornou starostlivosťou.....	21
1.9.2 Konanie v dobrej viere, že koná v prospech spoločnosti.....	21
2 Cieľ práce.....	23
3 Metodika práce a metódy skúmania.....	24
3.1 Objekt skúmania.....	24
3.2 Pracovný postup.....	24
3.3 Zdroj literatúry.....	24

3.4	Metódy interpretácie výsledkov.....	25
4	Výsledky práce a diskusia	26
4.1	Analýza vybraných rozsudkov vo veci zodpovednosti konateľa	26
4.2	Diskusia	36
	Záver.....	38
	ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY.....	39

Zoznam skratiek

OBZ – obchodný zákonník

SR – Slovenská republika

s. r. o. – spoločnosť s ručením obmedzeným

ÚS – Ústavný súd

ZI – základné imanie

Úvod

Spoločnosť s ručením obmedzeným je v dnešnej dobe na Slovensku najviac využívanou právnou formou podnikania. Je právnickou osobou, v mene ktorej koná štatutárny orgán, t.j. jeden alebo viacerí konatelia. Konateľ spoločnosti má silný vplyv a postavenie. Bakalárska práca je rozdelená do štyroch kapitol.

V prvej kapitole sa zaoberáme vymedzením základných pojmov súvisiacich so spoločnosťou s ručením obmedzeným, ako aj jej charakteristických znakov. Ďalej sa zameriavame na štatutárny orgán spoločnosti, približujeme vznik a zánik funkcie konateľa spoločnosti, jeho práv a povinností. Taktiež sa zaoberáme zodpovednosťou, ktorá plynie z výkonu jeho funkcie.

Druhá kapitola sa zaoberá hlavným cieľom a čiastkovými cieľmi, ktoré slúžia na splnenie hlavného cieľa. Hlavným cieľom práce je analýza súčasného právneho stavu problematiky týkajúcej sa zodpovednosti konateľa spoločnosti s ručením obmedzeným.

V tretej kapitole sú bližšie popísané metódy a postupy skúmania, ktoré sme použili pri vypracovávaní bakalárskej práce.

Praktická časť práce je rozdelená na dve podkapitoly, prvá obsahuje analýzu vybraných súdnych rozhodnutí vo veci zodpovednosti, v druhej sú zhrnuté získané poznatky z rozsudkov.

1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

V dnešnej dobe si podnikatelia na Slovensku majú možnosť vybrať z viacerých foriem podnikania - podľa toho, ktorá im najviac vyhovuje a pre ktorú zároveň splňajú stanovené podmienky. Spoločnosť s ručením obmedzeným patrí medzi formu právnickej osoby, ktorú začínajúci podnikatelia preferujú. Tento typ obchodnej spoločnosti prináša množstvo výhod, ale aj niekoľko nevýhod. Ak si však podnikatelia chcú založiť spoločnosť s ručením obmedzeným, musia najskôr splniť jednotlivé kritériá.

Začínajúci podnikatelia často riešia dilemu - začať podnikat' ako živnostník alebo si založiť spoločnosť s ručením obmedzeným? Aj keď je založenie s. r. o. administratívne a finančne o niečo náročnejšie, poskytuje výhody, ktoré sa podnikateľom oplatí zvážiť. Najväčšou výhodou spoločnosti s ručením obmedzeným je, že spoločníci zodpovedajú za záväzky spoločnosti iba do výšky nesplateného vkladu zapísaného v obchodnom registri. Po uhradení celej sumy vkladu spoločník teda neručí za záväzky spoločnosti. V prípade exekúcie teda exekútor nemôže siahnuť na jeho osobný majetok. Ďalšou výhodou je tiež možnosť vyhnúť sa plateniu odvodov do sociálnej poisťovne - ak je spoločník zároveň jediným spoločníkom a konateľom a nepoberá za vykonávanie funkcie mzdu. S pomocou skúseného a odborného účtovníka dokáže s. r. o. využívať rôzne formy daňovej a odvodovej optimalizácie, čím dokáže zvýšiť svoj v zisk v danom účtovnom období.

Slovenská republika má v súčasnosti vyspelé hospodárstvo s pomerne vysokým priemerným príjmom a životnou úrovňou obyvateľstva.

Pod vplyvom nemeckej právnej úpravy bol v Rakúsku v roku 1906 vydaný zákon č. 58/1906 o spoločnostiach s ručením obmedzeným. Tento zákon za krátky čas pribudol aj v Českej republike a Rakúsku. Neskôr, po vzniku bývalej ČSSR, bola jeho platnosť roz distribuovaná na Slovensko a Podkarpatskú Rus (Hanes, 1996).

Ústavný súd Slovenskej republiky (ÚS SR) vydal nález, podľa ktorého je právo na podnikanie akousi ústavnou zárukou slobody výkonu ľubovoľnej hospodárskej činnosti. Pritom je na osobnom uvážení podnikateľa, akú hospodársku činnosť sa rozhodne vykonávať. Ani ÚS SR však podnikateľovi nezaručí na trhu úspech (ÚS SR, 1997).

1.1 Spoločnosť s ručením obmedzeným

Spoločnosť s ručením obmedzeným je obchodná spoločnosť, ktorej základné imanie tvoria vopred určené vklady spoločníkov. Obchodné meno spoločnosti musí obsahovať označenie právnej formy. V praxi sa používa skratka „spol. s r. o.“ alebo „s. r. o.“. Právna úprava spoločnosti s ručením obmedzeným sa nachádza v § 105 až 153 Obchodného zákonníka.

Orgánmi spoločnosti s ručením obmedzeným v zmysle príslušných ustanovení Obchodného zákonníka (OBZ) sú :

- valné zhromaždenie - členmi môže byť jedna osoba, spoločník alebo viac osôb, členovia spoločnosti, ktorí rozhodujú o najdôležitejších otázkach v priebehu celého trvania spoločnosti,
- konateľ alebo konatelia,
- dozorná rada (len v prípade jej zriadenia), ktorá je kontrolným orgánom vo vzťahu ku konateľom, preskúmava ročnú uzávierku a podáva minimálne raz ročne správu valnému zhromaždeniu, má právo nahliadať do obchodných a účtovných kníh a iných dokumentov súvisiacich s chodom spoločnosti (Hanes, 2002).

Podľa ustanovenia § 133 ods. 2 OBZ, *konateľom spoločnosti môže byť len fyzická osoba, ktorá nie je v čase vykonania zápisu do obchodného registra ako povinný vedená v registri poverení na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona*“.

Pri podpisovaní zmlúv s obchodnými partnermi, je dôležitý konateľ, nakoľko zmluva bez jeho podpisu je neplatná. Nemôže ju podpísať spoločník ani člen dozornej rady. To platí v prípade, ak za spoločnosť nekoná zástupca na základe zákonného alebo zmluvného splnomocnenia. Konateľ zastupuje spoločnosť navonok a rozhoduje o obchodných záležitostiach (Hanes, 1996).

1.1.1 Charakteristické znaky spoločnosti s ručením obmedzeným

Spoločnosť s ručením obmedzeným sa zakladá spoločenskou zmluvou alebo zakladateľskou listinou, ak spoločnosť zakladá len jeden spoločník. Počet spoločníkov v spoločnosti s ručením obmedzením je obmedzený. Spoločnosť môže mať maximálne 50 spoločníkov. Každý spoločník má povinnosť vložiť do spoločnosti vklad v minimálnej

výške 750,- €. Celkové základné imanie spoločnosti je stanovené v minimálnej výške 5 000,- €.

Spoločnosť zodpovedá za záväzky celým svojím majetkom, ale spoločníci ručia za záväzky spoločnosti len do výšky ich nesplateného vkladu zapísaného v Obchodnom registri.. Do OR sa taktiež zapisuje aj obchodné meno, ktoré musí obsahovať aj označenie právnej formy. Ešte pred samotným zápisom do Obchodného registra musia spoločníci vložiť vklad aspoň 30%, čo spolu musí tvoriť aspoň 50% základného imania. Ak sa spoločnosť rozhodne vytvoriť rezervný fond pri jej vzniku, musí byť v minimálnej výške 10% základného imania (Ovečková, 2009).

1.2 Konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným

Konateľ s. r. o. patrí medzi najvýznamnejšie orgány spoločnosti. Jeho úlohou je zastupovanie spoločnosti vo vzťahu k štátnym inštitúciám, súdom, alebo iným (tretím) osobám. Je to štatutárny orgán. Uzatvára zmluvy s uvedenými osobami a inštitúciami, rieši obchody, čo znamená, že za spoločnosť koná smerom navonok. V rámci týchto činností sa ďalej napríklad venuje rokovaniu o uzatváraní obchodných zmlúv. Konateľom s. r. o. nemusí byť len jedna osoba. Môže ich byť aj viacero, počet nie je zákonom obmedzený. Spoločníci majú kompetenciu konateľov vymenovať ale aj odvolať. Jeden alebo viac konateľov tvoria štatutárny orgán spoločnosti, ktorého konanie je osobným konaním spoločnosti. Konateľ má vonkajšiu aj vnútornú funkciu, keďže môže konať za spoločnosť interne (v rámci firmy), ale môže zastupovať spoločnosť pri rôznych právnych úkonoch, prípadne zastupovať spoločnosť pred súdom či inými štátnymi orgánmi (Fekete, 2004).

1.2.1 Vznik funkcie konateľa

Mená prvých konateľov s. r. o. sú uvedené v zakladateľskom dokumente, ktorým sa zakladá spoločnosť s ručením obmedzeným. Podľa § 112 OBZ musia návrh na zapísanie spoločnosti do OR podať a podpísať všetci konatelia. Podpisy musia byť úradne overené. Ak by sa zistilo, že niektorý z podpisov nebol overený alebo chýba, spoločnosť nesmie byť zapísaná do Obchodného registra.

Novela Obchodného zákonníka účinná od 01. 10. 2020 zakotvila, že konateľom s. r. o. môže byť len fyzická osoba, ktorá nie je v čase vykonania zápisu do obchodného

registra ako povinný vedená v registri poverení na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (§ 105b OBZ).

Vznik funkcie prvých konateľov nastáva okamihom zápisu spoločnosti do obchodného registra.

1.2.2 Zánik funkcie konateľa

Veľký vplyv na fungovanie s. r. o. má zánik funkcie konateľa, pretože spoločnosť bez štatutárneho orgánu nemôže vykonávať svoju podnikateľskú činnosť.

Funkcia konateľa zaniká:

- smrťou konateľa
- odvolaním z funkcie na základe rozhodnutia valného zhromaždenia/jediného spoločníka
- vzdaním sa funkcie
- uplynutím funkčného obdobia, pokiaľ valné zhromaždenie spoločnosti menovala konateľa do funkcie na dobu určitú, inak OBZ nestanovil zákonom presnú dĺžku funkčného obdobia
- stratou alebo obmedzením spôsobilosti na právne úkony (Patakyová, 2009).

Všeobecné dôvody pre zánik funkcie konateľa upravuje § 66 OBZ. Ak zanikne funkcia osobe, ktorá bola jediným členom štatutárneho orgánu, musí valné zhromaždenie podľa zákona do troch mesiacov ustanoviť ďalšiu osobu, ktorá bude vykonávať funkciu konateľa. Ak sa tak nestane po uplynutí troch mesiacov, je to dôvod na zrušenie spoločnosti podľa § 68b ods. 1 písm. b) OBZ. (Kováčsová, 2020).

1.3 Práva a povinnosti konateľa

S výkonom funkcie konateľa sú spojené určité práva a povinnosti. Sú zakotvené v rôznych ustanoveniach OBZ

Povinnosti podľa Obchodného zákonníka rozdeľujeme na:

1. Povinnosti konateľov pri konaní v mene spoločnosti navonok – ako štatutárny orgán spoločnosti s ručením obmedzeným sú konatelia spoločnosti oprávnení konať v jej mene vo všetkých prípadoch.

2. Povinnosti konateľov pri rozhodovaní o otázkach obchodného vedenia spoločnosti – do obchodného vedenia patria hlavne otázky týkajúce sa spôsobu vedenia, organizácie a prevádzky spoločnosti, správy majetku spoločnosti, personálnych záležitostí, podnikateľských aktivít a zámerov spoločnosti a pod.

3. Ostatné povinnosti konateľov spoločnosti vyplývajúce z jednotlivých ustanovení OBZ, ide najmä o nasledovné povinnosti konateľov spoločnosti:

- právo na odmenu za výkon funkcie – odmenu konateľ môže ale aj nemusí dostávať od spoločnosti,
- povinnosť konateľov zabezpečiť riadne vedenie evidencie a účtovníctva, to však neznamená, že konateľ musí osobne viesť účtovníctvo. Túto povinnosť možno splniť aj zamestnaním odborne spôsobilej osoby, ktorej úlohou bude viesť účtovníctvo.
- povinnosť viesť zoznam spoločníkov - konateľ je povinný viesť tento zoznam a v prípade zmeny ho aktualizovať
- povinnosť konateľov spoločnosti zvolať valné zhromaždenie najmenej raz za rok. Spoločenská zmluva spoločnosti môžu určiť aj kratšiu lehotu na zvolanie valného zhromaždenia.
- povinnosť predložiť valnému zhromaždeniu na schválenie účtovnú závierku a návrh na prerozdelenie zisku alebo strát v súlade so spoločenskou zmluvou.
- povinnosť vykonávať svoju funkciu s odbornou starostlivosťou, konať v súlade so záujmami spoločnosti a spoločníkov
- povinnosť zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, o ktorých by sa nemali dozvedieť nepovolané osoby, čo by mohlo spôsobiť spoločnosti škodu alebo ohroziť záujmy spoločnosti alebo spoločníkov,
- povinnosť uprednostniť záujmy spoločnosti pred vlastnými záujmami,
- povinnosť dodržať zákaz konkurencie - konateľ nemôže vykonávať funkciu konateľa v inej spoločnosti, ktorá podniká v rovnakej oblasti, nemôže vo vlastnom mene uzatvárať obchody, ktoré súvisia s podnikateľskou činnosťou spoločnosti, byť spoločníkom s neobmedzeným ručením,
- povinnosť podať návrh na výmaz s. r. o. do 30 dní, ak po jeho odvolaní nie je vymenovaný nový konateľ do 60 dní od uplynutia trojmesačnej lehoty na ustanovenie nového (Mamojka, 2008).

1.4 Zodpovednosť konateľa

Pojem zodpovednosť môžeme definovať ako povinnosť niesť následky za niečo, pohotovo konať podľa právnych požiadaviek, noriem.

Konateľ sa musí riadiť ustanoveniami Obchodného zákonníka. Vzťah spoločnosti a konateľa je podľa § 261 ods. 3 absolútnym obchodom, čo v praxi znamená, že sa bude vždy riadiť podľa OBZ, napriek tomu, že konateľ je fyzickou osobou a teda právne vzťahy, v ktorých vystupuje, sa primárne spravujú podľa OBZ. Táto skutočnosť je okrem iného určujúca najmä pri posúdení zodpovednosti konateľa za škodu spôsobenú pri výkone jeho funkcie (Blaha, 2006).

Konateľ spoločnosti má viaceré povinnosti, ktoré mu vyplývajú z jeho vykonávanej funkcie. Konateľ s. r. o. je popri spoločníkovi najpodstatnejšou osobou v s. r. o. Výkon tejto funkcie je spojený nielen s právami, ale hlavne s množstvom povinností, ktorých porušenie môže mať pre konateľa nepriaznivé dôsledky v podobe zodpovednosti za škodu.

„Konatelia sú povinní vykonávať svoju pôsobnosť s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami spoločnosti a všetkých jej spoločníkov. Zachovávať mlčanlivosť o dôverných informáciách a skutočnostiach.“ (Ovečková, 2008).

Z teoretického hľadiska môžeme zodpovednosť konateľa rozdeliť na 3 druhy:

1. zodpovednosť voči spoločníkom
2. zodpovednosť voči spoločnosti
3. zodpovednosť voči tretím osobám (Vitek, 2012)

1.4.1 Zodpovednosť voči spoločníkom

Je to interná zodpovednosť, ktorá sa zaoberá tým, že aj spoločníci majú právo na náhradu škody, ktoré je upravené v ustanovení § 122 ods. 3 OBZ. Môžu si ho uplatniť podaním žaloby, ktorou si uplatnia nároky na náhradu škody, ktoré má spoločnosť voči konateľovi (Vitek, 2012).

1.4.2 Zodpovednosť voči spoločnosti

Táto zodpovednosť patrí medzi interné zodpovednosti konateľa, ktorý svojím protiprávnym konaním môže spôsobiť spoločnosti škodu, tým, že sa zmenší objem jej

majetku alebo nezíska spoločnosť očakávaný zisk. Za túto chybu zodpovedá celým svojím majetkom a musí ju nahradiť. Pri porušení zákazu konkurencie konateľom si podľa ustanovenia § 65 OBZ môžu spoločníci okrem náhrady škody uplatniť aj nárok na vydanie prospechu z obchodu, pri ktorom konateľ porušil zákaz konkurencie, alebo prevedenie zodpovedajúceho práva na spoločnosť (Vitek, 2012).

1.4.3 Zodpovednosť voči tretím osobám

Táto zodpovednosť patrí medzi externé zodpovednosti. V tomto prípade okrem spoločníkov môže nároky spoločnosti na náhradu škody voči konateľovi uplatniť aj veriteľ spoločnosti v prípade, ak nie je možné jeho pohľadávku uspokojiť z majetku spoločnosti. Aby žaloba bola úspešná, musí veriteľ dokázať kumulatívne splnenie nasledovných podmienok:

- vznik nároku spoločnosti na náhradu škody voči konateľovi,
- existenciu pohľadávky voči spoločnosti,
- nemožnosť uspokojenia svojej pohľadávky z majetku spoločnosti (Vitek, 2012).

1.5 Súkromnoprávna zodpovednosť konateľa

Do pôsobnosti konateľa spoločnosti patrí nie len to, že priamo koná v mene s. r. o., ale aj rozhodovanie o jej obchodnom vedení v zmysle § 134 OBZ. Právna veda definuje obchodné vedenie ako konanie konateľa dovnútra spoločnosti, ktoré zahŕňa vnútornú správu, riadenia a rozhodovanie a prevádzkových záležitostiach spoločnosti, personálnych, technických, organizačných a obchodných otázkach, ale samozrejme aj rozhodovanie o tom, do akých záväzkových vzťahov spoločnosť vstúpi (Suchoža, 2016).

V mene spoločnosti koná konateľ nie len navonok, ale aj riadi chod spoločnosti a má právo na jej obchodné rozhodnutia. Každé podnikateľské rozhodnutie konateľa v mene spoločnosti je možné zahrnúť pod obchodné vedenie spoločnosti, ak ide napríklad o rozhodovanie o uzatvorení kúpnych zmlúv alebo iných záväzkov, ktoré súvisia s predmetom podnikania spoločnosti, investovanie na finančnom trhu, marketing a podobné (Havel, 2010).

1.6 Trestnoprávna zodpovednosť

Konateľ sa svojím konaním môže dopustiť porušenia právnych predpisov, ktoré spadajú pod trestnoprávnu zodpovednosť konateľa. Keďže ide o najzávažnejší skutok, podľa slovenského práva sa vyžaduje „zavinenie“, pretože bez zavinenia niet trestného činu ani trestu. Pri zavinení platí zásada, že bez zavinenia niet trestného činu ani trestu (Ivor, 2010).

Trestné právo na Slovensku je postavené výhradne na osobitnej zodpovednosti fyzickej osoby, ktorá je zakotvená v ustanovení § 19 ods. 2 Trestného zákona: *„Páchateľom trestného činu môže byť fyzická osoba a právnická osoba za podmienok ustanovených osobitným predpisom.“* (§ 19 ods. 2 Trestného zákona)

Zavinenie môže byť dvojaké:

- vedomostné
- vôľové

Najčastejšie trestné činy, ktorými sa konateľ svojím konaním v spoločnosti dopustí:

1.6.1 Nevyplatenie mzdy a odstupného

Konateľ je povinný vyplatiť zamestnancom mzdu, plat alebo odmenu za ich vykonanú prácu v deň ich splatnosti. Porušenie trestného zákona vzniká, ak konateľ nevyplatí mzdu, plat alebo odmenu do uvedeného dňa splatnosti, aj keď peňažné prostriedky mal ale ich nevyhnutne nepotreboval na činnosť spoločnosti. Vyplatenie po dni splatnosti berie súd za poľahčujúcu okolnosť (Kováčsová, 2020).

1.6.2 Sprenevera

Sprenevera sa stáva trestným činom, ak si páchatel prisvojí zverenú vec, s ktorou naloží v rozpore s účelom, na ktorý mu bola vec daná do opatrovania. Táto skutočnosť spôsobí škodu na cudzom majetku a trest odňatia slobody je až na dva roky (Kováčsová, 2020).

1.6.3 Neoprávnené užívanie cudzej veci

Ide o trestný čin, keď sa konateľ zmocní cudzej malej veci v hodnote najmenej 266,- EUR za účelom jej prechodného užívania alebo na nej spôsobí škodu. Pre posúdenie závažnosti skutku je dôležitý čas a akým spôsobom vráti konateľ danú vec vlastníkovi (Kováčsová, 2020).

1.6.4 Porušenie zákazu konkurencie

Konateľ môže spoločnosti spôsobiť škodu aj porušením zákazu konkurencie zakotvenom v ustanovení § 136 OBZ. To znamená, že konateľ nerobí nič z toho, aby ubližoval spoločnosti rozhodnutiami, ktoré by mali za následok konfliktné situácie v rámci záujmov spoločnosti. Patria sem činnosti:

- uzavieranie obchodov vo vlastnom mene alebo na vlastný účet, ak obchody súvisia s podnikateľskou činnosťou spoločnosti,
- sprostredkovávanie obchodov spoločnosti pre iné osoby,
- zúčastňovanie sa na podnikaní inej spoločnosti ako spoločník spoločnosti s ručením obmedzeným,
- vykonávanie činnosti ako štatutárny orgán alebo člen štatutárneho alebo iného orgánu inej právnickej osoby s podobným predmetom podnikania (Kováčsová, 2020).

Za porušenie zákazu konkurencie sa neberie, ak spoločník s. r. o. získal živnostenské oprávnenie na činnosť, ktorá je predmetom podnikania spoločnosti, ak takúto podnikateľskú činnosť skutočne nevykonáva. (Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 4 Obo 101/99 zo dňa 1. 1. 1999).

1.7 Zodpovednosť konateľa za nepodanie návrhu na vyhlásenie konkurzu

Ide o novozavedenú zodpovednosť konateľa, ktorému vyplýva z funkcie povinnosť podať návrh na vyhlásenie konkurzu v mene dlžníka, zákonom stanovenej lehoty 30 dní. Týmto je viazaný zodpovedať všetkým veriteľom dlžníka za spôsobenú škodu. Veľkosť škody sa vyčíslí na základe všetkých pohľadávok. Ustanovenie nadobudlo účinnosť od

01.01.2018. Do konca roku 2017 zákon o konkurze a reštrukturalizácii priamo neupravoval zodpovednosť za škodu spôsobenú porušením povinnosti podať návrh na vyhlásenie konkurzu, ale následkom porušenia tejto povinnosti bola iba paušálna zmluvná pokuta zo zákona, ktorá bola dohodnutá medzi s. r. o. a konateľom vo výške 12 500,- EUR.

Zbavenie zodpovednosti konateľa:

- ak preukáže, že konal s odbornou starostlivosťou a ihneď ako sa dozvedel o predĺžení, uložil do zbierky listín oznámenie, že spoločnosť je v predĺžení,
- ak návrh na vyhlásenie konkurzu podal bez zbytočného odkladu po tom, ako pri konaní s odbornou starostlivosťou zistil, že prijaté opatrenia nebudú viesť k jeho prekonaniu,
- ak v dobe 30 dní dal správcovi splnomocnenie na vypracovanie reštrukturalizačného posudku a podal návrh, na základe ktorého reštrukturalizáciu súd povolil.

Súdne rozhodnutie o povinnosti konateľa nahradiť škodu z dôvodu porušenia povinnosti podať návrh na vyhlásenie konkurzu v zákonom stanovenej lehote, v zmysle ktorého fyzická osoba nesmie vykonávať funkciu člena štatutárneho orgánu alebo člena dozorného orgánu v obchodnej spoločnosti a to po dobu troch rokov od právoplatnosti rozhodnutia súdu. Konateľ je povinný oznámiť tento vzniknutý stav všetkým dotknutým spoločnostiam a družstvám, v opačnom prípade by bol povinný uspokojiť nároky veriteľov vtedy, ak by tieto neuspokojila s. r. o. v mene ktorej konal.

Zámerom novej právnej úpravy bolo podávanie návrhov na vyhlásenie konkurzu samotnými štatutárnymi orgánmi spoločnosti v čase, kedy spoločnosť ešte stále má nejaký majetok, z ktorého je možné uspokojenie všetkých svojich veriteľov (Akpp, 2018).

1.8 Predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu

Pri porušení povinnosti vzniká konateľovi sankčná povinnosť, nahradiť škodu, ktorú svojím konaním spôsobil. Táto skutočnosť je zakotvená v ustanoveniach § 373 OBZ, špeciálnu úpravu obsahuje ustanovenie § 135a OBZ.

Predpoklady vzniku zodpovednosti za škodu:

- vznik škody,
- porušenie povinnosti

- príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a porušením povinnosti (Ovečková, 2010).

Konatelia, ktorí porušili povinnosti, ktoré im vyplývajú z výkonu svojej funkcie, podľa ustanovenia OBZ, sú povinní nahradiť škodu, ktorá vznikla spoločnosti.

1.9 Zbavenie zodpovednosti za škodu

Konateľ spoločnosti sa môže zbaviť zodpovednosti za škodu len, ak preukáže, že pri výkone svojej funkcie konal s odbornou starostlivosťou a v dobrej viere v záujme spoločnosti a nie na úkor vlastných záujmov. Konateľ nezodpovedá za škodu spôsobenú konaním, ktorým vykonával uznesenie valného zhromaždenia, pokiaľ také uznesenie bolo v rozpore s právnym predpisom, spoločenskou zmluvou alebo stanovami (Kováčsová, 2020).

1.9.1 Konanie s odbornou starostlivosťou

Z právnej úpravy mandátnej zmluvy vychádza pojem odbornej starostlivosti, podľa ktorej musí mandatár postupovať pri zriaďovaní mandanta s odbornou starostlivosťou. V mandátnej zmluve sa uvedie, že mandatár je v dotknutej oblasti odborníkom (Mancelová, 2015).

Zákon nevyžaduje splnenie konkrétnych kvalifikačných predpokladov od konateľa pri výkone jeho funkcie, ale vyžaduje profesionálny prístup a využívanie odborných znalostí. Ak takýmito znalosťami nedisponuje, môže poveriť na výkon činnosti tretiu osobu, pri výbere ktorej musí postupovať rovnako s odbornou starostlivosťou, inak v opačnom prípade zodpovedá za spôsobenú škodu touto osobou tiež (Rozsudok NS SR, sp. zn. 3Obo106/2006, zo dňa 1. 7. 2007).

1.9.2 Konanie v dobrej viere, že koná v prospech spoločnosti

Táto časť vyžaduje, aby konateľ pri výkone svojej funkcie uprednostňoval záujmy spoločnosti pred vlastnými záujmami. Pojem dobrej viery je relatívne abstraktný a predstavuje akési kritérium správania sa, preto sa predpokladá, že subjekt bude pri svojom konaní vychádzať z presvedčenia, že koná podľa a v súlade s právom. Zo zákona

vyplýva podľa § 135 ods. 3 OBZ, že nestačí len nevedomosť konateľa. Ale je potrebné pozitívne presvedčenie, že konateľ koná v záujme spoločnosti (Jančo, 2009).

2 Ciel' práce

Hlavným cieľom záverečnej práce je popísať zodpovednosť konateľa v s. r. o. pri výkone jeho funkcie, tak ako to ustanovuje zákon. Popri hlavnom ciele, sme si stanovili aj čiastkové ciele, pomocou ktorých sme danú problematiku priblížili tak, aby bola zrozumiteľná pre každého čitateľa. Medzi čiastkové ciele sme zaradili:

- Na základe odbornej literatúry popísať a vysvetliť charakteristické znaky spoločnosti s ručením obmedzeným.
- Charakterizovať osobu konateľa spoločnosti, jeho práva a povinnosti.
- Analyzovať vybrané rozhodnutia slovenských súdov, ktoré sa týkajú zodpovednosti konateľa spoločnosti s ručením obmedzeným.

3 Metodika práce a metody skúmania

Súbor metód a postupov, ktoré sme využili pri písaní záverečnej práce možno označiť ako metodiku práce, ktorú stručne uvádzame v tejto kapitole.

3.1 Objekt skúmania

Objektom skúmania bakalárskej práce je osoba konateľa spoločnosti s ručením obmedzeným, pričom sme sa zamerali na charakteristiku jeho zodpovednosti v s. r. o.

3.2 Pracovný postup

Pri písaní práce sme sa riadili nasledovnými pracovnými postupmi:

- Stanovenie základného cieľa práce a odvodenie niekoľkých čiastkových cieľov.
- Dôkladné preštudovanie nožnej dostupnej literatúry, právnych predpisov, článkov v časopisoch a pod.
- Výber vhodnej literatúry k téme.
- Vytýčenie obsahu bakalárskej práce a názvy jednotlivých kapitol a podkapitol.
- Konzultovanie s vedúcou záverečnej práce a aplikácia jej pripomienok do praxe.
- Preštudovanie jednotlivých právnych prípadov z praxe, konkrétnych rozsudkov vydaných slovenskými súdmi vo veci zodpovednosti konateľa s. r. o..
- Písomná analýza týchto rozhodnutí.
- Formálna úprava záverečnej práce.

3.3 Zdroj literatúry

K vypracovaniu záverečnej práce bolo potrebné dôkladne si naštudovať danú problematiku, čo nebolo jednoduché, nakoľko prístup do knižníc a k tlačným knihám bol obmedzený kvôli pandémie COVID-19. Preto sme časť zdrojov získali online, z odborných časopisov.

3.4 Metódy interpretácie výsledkov

Z verejne dostupných súdnych rozhodnutí na internetových portáloch sme sa zamerali na tie, ktoré pojednávajú o zodpovednosti konateľov v s. r. o. a následne sme ich analyzovali. Nami získané poznatky boli ďalej zhrnuté v poslednej kapitole záverečnej práce.

V práci sme okrem metódy analýzy použili aj ďalšie vedecké metódy skúmania. Konkrétne metódu syntézy, indukcie, dedukcie a deskriptívnu metódu.

4 Výsledky práce a diskusia

V tejto časti záverečnej práce sa zameriame na analýzu niekoľkých rozsudkov, ktoré boli vydané vo veci zodpovednosti konateľa s. r. o. všeobecnými súdmi na území SR.

4.1 Analýza vybraných rozsudkov vo veci zodpovednosti konateľa

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.: 3 Obo 146/2007

Žalobca S. prostredníctvom súdu žiada o náhradu škody spôsobenú žalovaným ako konateľom spoločnosti vo výške 283 286,93 Sk (9 403,40 eur) tým, že predmety označené v spoločnosti ako hmotný investičný majetok a drobný investičný majetok si nechal pre svoje osobné užívanie aj keď už sú majetkom žalobcu, ktorý ich vedie vo svojom účtovníctve.

Žalovaný je jedným zo zakladateľov žalobcu. V spoločnosti vystupoval ako konateľ od 30. augusta 1995 až do 30. júna 1997, kedy mu jeho funkcia konateľa zanikla. Podiel po žalovanom získal S., ktorý sa priamo stal jediným spoločníkom spoločnosti A., ktorá sa hneď premenovala na S.

Podanie návrhu na náhradu škody, bolo z toho dôvodu, že žalovaný porušil povinnosti, ktoré mu z jeho funkcie v tom čase vyplývali z ustanovenia § 135 OBZ. Po prevzatí funkcie terajším konateľom S. sa v inventárnom súpise z roku 1997 zistili určité nezrovnalosti s majetkom spoločnosti. Majetok, ktorý bol vedený a riadne zaúčtovaný v spoločnosti sa fyzicky v nej nenachádzal ale nachádzal sa v byte žalovaného. Pre zistenie rozsahu chýbajúcich vecí sa vykonala fyzická inventúra za prítomnosti viacerých osôb.

Dňa 1. decembra 2005 súd prvého stupňa pribral do konania znalca, ktorý mal za úlohu zistiť, či sa zhoduje množstvo majetku podľa kúpnej zmluvy s fyzickým množstvom. Ten zistil konkrétne rozdiely a uviedol ich súdu.

Súd konštatoval z dokazovania, že žalovaný sa nedopustil porušenia povinnosti ako konateľ pri svojej funkcii, teda neporušil zákon. Preto súd dospel k záveru, že žalobca dôkazné bremeno neuniesol, v dôsledku čoho žalobu zamietol.

Proti rozsudku sa žalobca odvolal, pretože nesúhlasil s verdiktom súdu prvého stupňa, ktorý uviedol, že žiadny svedok nepotvrdil, že si žalovaný veci nechal a nevrátil

ich spať, pritom úbytok vecí potvrdila svedkyňa G. S jej výpoveďou sa súd nevysporiadal a taktiež odmietol výsluch svedka Ing. K., preto žalobca navrhuje aby odvolací súd rozsudok zmenil v prospech neho alebo ho zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na opätovné rozhodnutie.

Žalovaný sa vyjadril k odvolaniu žalobcu, že jediný dôkaz, ktorý žalobca poskytol súdu je inventarizačný súpis zo dňa 1. júla 1997. Žalovaný ďalej uvádza, že súpis je nejasný a nespĺňa náležitosti podľa vtedy platného zákona, pretože sa v ňom neuvádza žiadny dátum a majetok nie je presne špecifikovaný. Preto navrhuje rozsudok súdu I. stupňa potvrdiť.

Po preskúmaní napadnutého rozsudku dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že odvolanie podané žalobcom nie je dôvodné a rozsudok súdu I. stupňa potvrdil.

Proti tomuto rozsudku sa nedá odvolať a žalobca je povinný žalovanému nahradiť trovy odvolacieho konania vo výške 23 576,50 SK (782,60 eur) na účet právnej zástupkyne žalovaného.

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.: 5Obo/120/2009

Žalobca I., spol. s r. o. sa snaží o vyplatenie sumy 497 327 Sk (16 508,23 eur) s 12% úrokom z omeškania od 6.12.2001 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania vo výške 214 150 Sk (7 108,48 eur). Najvyšší súd potvrdil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici. Žalobca si uplatnil právo z titulu náhrady škody spôsobenej žalovaným v I. rade, ktorý v tom čase vykonával funkciu konateľa spoločnosti žalobcu. Žalovaný v I. rade previedol na základe Dohody o postúpení práv a povinností zo zmluvy osobné motorové vozidlo značky Š na žalovaného v II. rade.

V tomto prípade ide o vzťah medzi spoločnosťou a konateľom, kde sa primerane použijú ustanovenia o mandátnej zmluve § 567 OBZ. Spoločenská zmluva žalobcu v čl. 22 upravuje zodpovednosť v prípade vzniku škody, ktorú spôsobí konateľ pri výkone jeho funkcie. Na základe Zmluvy o finančnom leasingu ojazdeného vozidla je jasné, že si žalobca vzal do prenájmu motorové vozidlo značky Š. s právom kúpy, pričom v deň podpisu zmluvy zaplatil v hotovosti zálohu (akontáciu) a následné mesačné leasingové splátky. Žalobca uviedol aj príjmový pokladničný doklad, ktorý potvrdzuje, že ide o vklad majiteľa do spoločnosti. V tomto prípade je potrebné konanie konateľa považovať, za konanie v rozpore s dobrými mravmi, ako aj záujmami spoločnosti.

Súd medzitým rozhodol, že základ nároku je opodstatnený, čo neskôr Najvyšší súd potvrdil. Žalobca si výšku škody vyúčtoval na 26 mesiacov po 13 762,60 Sk (456,83 eur)

leasingové splátky a akontáciu vo výške 139 500,- Sk (4 630,55 eur). Žalobca si uplatnil aj nárok na 12% úroku z omeškania ročne. Súd uznal túto výšku náhrady a vyhovel v tejto časti žalobe.

Proti rozsudku podal žalovaný v I. Rade odvolanie, v ktorom uviedol, že žalobca nemá nárok na náhradu škody, pretože nesplnenie povinnosti žalovaného bolo spôsobené konaním poškodenej strany. Spoluspôsobenie škody žalobcom považuje žalovaný za liberačný dôvod. Žalovaný tvrdí, že žalobca pred uzatvorením Dohody o postúpení práv a povinností z leasingovej zmluvy, vedel o úmysle žalovaného. Navrhuje, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vrátil vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné a žalobca má nárok na náhradu škody. Povinnosťou konateľa je pri výkone svojej funkcie prihliadať na záujmy spoločnosti a jej spoločníkov, pričom nesmie presadzovať vlastné na úkor záujmov spoločnosti. Súd rozsudok potvrdil. Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania ako aj nahradiť škodu. Proti tomuto rozsudku sa nedá odvolať.

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.: 3 Obo 106 /2006

V tomto prípade najvyšší súd mení rozsudok súdu prvého stupňa, žalobu zamietá. Žalovaná sa odvolala proti rozsudku Krajského súdu v Nitre, ktorý ukladá povinnosť žalovanej zaplatiť sumu 436 867 Sk (14 501,33 eur).

Žalobca sa domáhal o náhradu škody, ktorú spôsobila žalovaná v čase pri vykonávaní funkcie konateľa žalobcu. Žalovaná bola konateľkou od vzniku spoločnosti až do jej odvolania z funkcie, v roku 2000. Žalobcovi v tomto období vznikla škoda po neodovzdaní zrážkovej dane z nájomného. Na základe tejto skutočnosti Daňový úrad Šahy vyrubil žalobcovi penále v hodnote požadovanej sumy od žalovanej, nakoľko nezabezpečila zaplatenie dane z nájomného v čas.

Žalobca v zastúpení žalovanou ako konateľkou, uzavreli so spoločnosťou I. zmluvu o dielo na vykonávanie podnikového poradenstva a s ním spojených činností. Zmluva bola uzavretá v roku 1996.

V ďalšom prípade žalovaná vo funkcii konateľa v mene žalobcu uzavrela zmluvu so spoločnosťou R na prenájom strojov. Opäť nebola v zmluve zmienka o zrážkovej dani, ktorú treba odvádzať príslušnému daňovému úradu. V tejto súvislosti prvostupňový súd poukázal na výpoveď pracovníčok spoločnosti I, ako aj na svedka Ing. O, ktorý vykonával pre žalobcu audit vedenia účtovníctva. Rozhodnutie prvostupňového

súdu sa opieralo o ustanovenia OBZ, že žalobca ako poškodený uniesol dôkazné bremeno a preukázal predpoklady vzniku zodpovednosti žalovanej za škodu. Presnejšie o porušenie právnej povinnosti žalovanej v nezabezpečení riadneho vedenia predpísanej evidencie účtovníctva.

Žalovaná sa obrátila tým, že pre žalobcu vykonávala účtovníctvo na základe uzatvorenej zmluvy so spoločnosťou I. Súd túto obranu neakceptoval, nakoľko spoločnosť I nemá v predmete podnikania poskytovanie účtovného a daňového poradenstva. Žalovaná nepreukázala súdu okolnosti vylučujúce jej zodpovednosť a aj vypočuté svedkyne, pracovníčky spoločnosti I., vypovedali, že nedostali žiadne podklady pre odvádzanie zrážkovej dane. Keďže žalovaná bola konateľom spoločnosti do roku 2000, súd neakceptoval žalobcom uplatnenú výšku náhrady škody do roku 2001. Nakoľko do roku 2000 po rok 2001 prešli povinnosti na iného konateľa spoločnosti.

Žalovaná podala odvolanie, ako dôvod uviedla nesprávne právne posúdenie veci. Tvrdí, že si svoju povinnosť riadne splnila, keď zabezpečovala pre žalobcu vedenie účtovníctva. Taktiež dala vykonať audit účtovníctva na túto činnosť oprávnenou osobou, ktorá garantovala riadne vykonanie účtovníctva. Účtovníčky spoločnosti I tvrdia, že o nájomných zmluvách nemali vedomie, a preto neuviedli zrážkovú daň z nájomného. Toto tvrdenie možno brať ako zavádzajúce v snahe vyhnúť sa zodpovednosti za vyrubené penále.

O nájomnom mali znalosti z faktúr, ktoré zaúčtovali a záväzok zrážkovej dane vyplýva priamo zo zákona. Za neodvedenie dane zodpovedá spoločnosť I.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je dôvodné.

V závere dospel súd k rozhodnutiu, že žalovaná ako konateľka si splnila povinnosť, ktorá vyplývala z ustanovenia § 135 ods. 1 OBZ, v dôsledku čoho nie sú dané predpoklady jej zodpovednosti za škodu. Rozsudok prvostupňového súdu odvolací súd zmenil tak, že žalobu zamietal.

Žalobca je povinný nahradiť žalovanej trovy súdneho konania ako aj odmeny advokáta žalovanej. Proti tomuto rozsudku sa nedá odvolať.

Rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn.: 9 Cb/30/2019

Žalobca AGRONOVA Liptov, s. r. o. sa prostredníctvom podania žaloby doručenej súdu domáhal od konateľa P. P. CH.-zaplatenia 60.503,53 EUR titulom náhrady škody s úrokom 9%.

Žalovaný bol zamestnancom žalobcu od roku 2006, kde vykonával prácu na pozícii prevádzkového ekonóma. Vo februári 2009 bol vymenovaný do funkcie konateľa žalobcu. Táto pozícia mu bola udelená od väčšinového spoločníka žalobcu ako dar vďaky a to vo výške podielu 5% zo základného imania. V roku 2018 sa dôvera voči žalovanému zhoršila po vymenovaní do funkcie konateľa žalobcu P.. Q. E.. Po jeho vymenovaní predložil žalovaný spoločníkom žalobcu „návrh na doplatenie nevyplatených miezd a odmien“ za viac ako 12 rokov vo výške 124.402,29 EUR.

V žalobe sa jedná o zaplatenie čistej mzdy a odmieny. Žalobca je presvedčený o tom, že žalovaný ako konateľ spoločnosti porušil zákonnú povinnosť, ktorá mu vyplýva z výkonu funkcie a to konať s odbornou starostlivosťou. O nevyplatení miezd neinformoval spoločníkov spoločnosti a neviedol riadne účtovníctvo, keď sebe ako zamestnancovi spoločnosti dlhšiu dobu nevyplácal mzdu ani spoločnosťou schválené odmieny, na ktoré podľa zákona ako zamestnanec mal nárok. Daňové a odvodové povinnosti boli riadne splnené. Taktiež nekonal v dobrej viere a v záujme spoločnosti, teda žalobcu, keď z účtu firmy naraz vyplatil neuhradené splatné a z určitej časti aj premlčané mzdy so schválenými odmenami.

Žalovaný zneužil svoje postavenie v spoločnosti. Ostatných spoločníkov a druhého konateľa postavil pred hotovú vec, ktorá sa musí ihneď riešiť. Bez ich súhlasu uznal dlh voči sebe a dal pokyn na vyplatenie nárokov. Nie každý zamestnanec môže sám so sebou podpisovať dodatky, uznať si sám sebe dlh a sám sebe ho vyplácať alebo dať pokyn účtovníčke na vyplatenie premlčaných záväzkov. Týmto žalovaný dlhodobo a viackrát porušil svoje elementárne povinnosť z výkonu svojej funkcie, ktoré mu vyplývajú z ustanovení Obchodného zákonníka. Žalobca tvrdí, že žalovaný konal v rozpore so záujmami žalobcu a tým uprednostňoval osobné záujmy pred záujmami žalobcu a jeho spoločníkov. Je zrejmé z úkonov, že žalovaný celý postup vopred naplánoval s cieľom poškodiť žalobcu, aj keď žalobca sa snažil o zmierlivé riešenie celej situácie prostredníctvom vypracovaného návrhu na vysporiadanie mzdových nárokov, ktorý zahrnul aj do programu valného zhromaždenia. V návrhu bolo uvedené, že časť nárokov žalobca vyplatí jednorazovo a ďalšiu časť postupne, aby sa zmiernil negatívny dopad na spoločnosť. Žalovaný s predneseným návrhom nesúhlasil a oboznámil spoločníkov, že návrh na urovnanie odmieta. Popri tom si žalovaný stihol peňažné prostriedky previezť na osobný účet a následne sa vzdal funkcie konateľa. Dodatočne boli vytvorené aj dodatky hneď po vyhotovení uznania dlhu. Žalovaný ako konateľ žalobcu bol povinný viesť riadne

účtovníctvo a mzdovú agendu, čo bolo dokázané, že svoju povinnosť si neplnil tak ako mal. Mzda bola vyúčtovaná vo výplatných páskach ale nebola zaúčtovaná.

Súd zistil podľa vykonaných dôkazov jednotlivo ale aj vo vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na všetko, čo počas konania vyšlo najavo, že predmetom konania je náhrada škody podľa § 135a OBZ obchodnej spoločnosti (žalobcu) voči bývalému konateľovi (žalovanému), ktorý v právnom postavení konateľa spoločnosti dal pokyn na zaplatenie pohľadávok, ktoré mu vznikli ako zamestnancovi spoločnosti.

Avšak nie každá ujma na majetku je škodou. Splatná mzda zaplatená zamestnávateľom zamestnancovi nie je škodou zamestnávateľa, ale oprávneným nárokom zamestnanca a záväzkom zamestnávateľa. Prijatie premlčaného dlhu sa nepovažuje za bezdôvodné obohatenie, teda nie je protiprávne. Preto ani vyplatenie premlčaného dlhu nie je protiprávne.

Nakoľko chýba príčinná súvislosť medzi tvrdenou škodou a porušením povinností žalovaného, ku škode nedošlo a súd žalobu zamietol. Žalovaný má nárok od žalobcu na náhradu trov v plnej výške. Proti tomuto rozsudku sa dá odvolať. Na podanie odvolania má právo strana, voči ktorej súd rozhodol v neprospech do 15 dní.

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.: 4Cdo 177/2009

Žalobkyňa S. R. P., s. r. o. sa domáha o zaplatenie sumy 1 652 396 Sk (54 849,50 eur) s prisl., predstavujúcu úhradu škody spôsobenou žalovaným JUDr. A. B.

Žalovaný JUDr. A. B. vykonával funkciu konateľa v spoločnosti žalobkyne, pričom sa dopustil porušenia povinnosť vykonávať svoju pôsobnosť s odbornou starostlivosťou v súlade so záujmami spoločnosti, pričom nesmie uprednostňovať svoje záujmy pred záujmami spoločnosti. Žalobkyňa uviedla, že žalovaný uzavrel zmluvu v jej mene ako konateľ spoločnosti ohľadne právnych služieb so sebou samým ako advokát, na základe ktorej mal vykonávať správu dlhodobého hmotného majetku spoločnosti. Podľa tejto zmluvy mu bola vyplatená odmena, za ktorú žalobkyňa nedostala žiadnu protihodnotu, pretože konateľ bol povinný vykonávať túto činnosť v rámci svojej pôsobnosti. V konaní žiadala žalobkyňa uplatnenie nároku ale aj nárok z bezdôvodného obohatenia žalovaného, ktoré mu vzniklo z neplatnej zmluvy.

Okresný súd Bratislava I uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyňi sumu 1 652 398,- Sk (54 849,57 eur), náhradu trov konania 214 797,- Sk (7 129,95 eur) a rozhodol aj o náhrade trov štátu vo výške 39 510 Sk (1 311,49 eur). Súd považoval za

neplatný právny úkon žalobcu, keď chcel poskytovať žalobkyni právne služby a vyplatil si odmenu, ktorú neschválilo valné zhromaždenie.

Žalovaný sa odvolal. Krajský súd ako súd odvolací uznal rozsudok súdu prvého stupňa. Uplatnený nárok posúdil rovnako ako prvostupňový súd a to, že išlo o bezdôvodné obohatenie vzniknuté v dôsledku neplatného právneho úkonu. Za neplatnosť zmluvy o poskytovaní právnych služieb považoval inú skutočnosť ako súd prvého stupňa. Žalovaný ako konateľ zneužil svoje postavenie v spoločnosti, keď sám so sebou uzavrel zmluvu o právnej pomoci, na základe ktorej si uznal odmenu viacnásobne vyššiu ako je jeho odmena ako konateľa.

Proti rozsudku krajského súdu podal dovolanie žalovaný. Žiadal aby sa rozsudok zrušil a vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Ako dôvod uviedol rozdielne právne dôvody obidvoch súdov. Nemal možnosť vyjadriť sa v odvolacom konaní. Ide o tzv. zmätočnosť rozhodnutia odvolacieho súdu, nakoľko odvolací súd potvrdil rozsudok okresného súdu z iného právneho dôvodu.

Najvyšší súd ako dovolací preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a dospel k záveru, že ho treba zrušiť. Proti tomuto znesenie sa nedá odvolať.

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn.: 5Obdo/45/2017

V právnej veci žalobcu: IKF Service, s. r. o. proti žalovanému: Mgr. Y. C. Najvyšší súd rozhodol o dovolaní žalovaného zamietnutím.

Okresný súd Spišská Nová Ves zamietol žalobu a uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému trovy konania, nakoľko žalobca nepreukázal vznik škody, neuniesol dôkazné bremeno. Žalobca sa domáhal vyplatenia sumy 4.742,86 EUR od žalovaného, ktorý vykonával funkciu konateľa žalobcu. Dôvodom bolo porušenie zo strany žalovaného, ktorý ukončil zmluvný vzťah pred ukončením diela, pričom bol povinný vyžiadať si súhlas valného zhromaždenia. V dôsledku toho vznikla žalobcovi škoda vo forme ušlého zisku. Keďže išlo o hrubé porušenie povinnosti žalovaného, žalobca vyčíslil škodu ako rozdiel medzi cenou dohodnutou a zaplatenou.

Žalobca sa odvolal.

Rozsudok zmenil Krajský súd v Košiciach tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 4.742,86 eura spolu s 9%-tným úrokom z omeškania. Odvolací súd posúdil, či žalovaný konal s odbornou starostlivosťou a v dobrej viere, v záujme spoločníkov obchodnej spoločnosti. Žalovaný svojim konaním naplnil predpoklad pre zodpovednosť za škodu – stratu zisku žalobcu, nakoľko nepreukázal svoje tvrdenie, že na

stavbe nastali problémy, a preto uzavretú zmluvu predčasne ukončil, teda v tejto veci nekonal s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami spoločnosti, ktorej bol konateľom. Žalobcovi teda vznikla škoda, ktorú mal zaplatiť.

Žalovaný podal dovolanie. Nesúhlasil s rozsudkom odvolacieho súdu, považuje to za precedens, ktorý núti konateľov nechať si každé manažérske rozhodnutie vopred odsúhlasiť rozhodnutím valného zhromaždenia. Upozorňuje na to, že žalobca si mylne odvodzuje svoj nárok na náhradu škody z časovej následnosti dvoch udalostí, nakoľko po ukončení zmluvy bola stavba dokončená treťou osobou. Zodpovednosť štatutárneho zástupcu nastupuje až vtedy, ak škoda naozaj vznikla. Navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vrátil na ďalšie konanie, nakoľko spočíva na nesprávnom právnom posúdení.

Zodpovednosti za škodu sa môže konateľ zbaviť preukázaním aspoň jedného z liberačných dôvodov. Musí preukázať, že postupoval s odbornou starostlivosťou a v dobrej viere v záujme spoločnosti.

Výpoveďami svedkov nebolo preukázané tvrdenie žalovaného. Na stavbe nevznikli žiadne problémy, kvôli ktorým musel konateľ predčasne uzavretú zmluvu ukončiť. Postup konateľa, preto nemôžeme zhodnotiť ako postup s odbornou starostlivosťou a v dobrej viere, v záujme spoločnosti.

Dovolací súd dospel k rovnakému rozhodnutiu ako odvolací súd, a preto žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.: 4 Obdo/4/2013

Súd prvého stupňa uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 34 148,84 EUR s úrokom 14% za omeškanie a taktiež náhradu trov konania v plnej výške na účet právneho zástupcu žalobca. Z tohto dokazovania bolo preukázané, že žalovaný ako jeden z konateľov vybral z účtu spoločnosti 24 739,50 EUR. Za nespornú skutočnosť mal súd, že uvedené finančné prostriedky budú použité na chod a prevádzku spoločnosti.

Žalovaný ako vtedajší konateľ spoločnosti porušil svoje povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo zákona, predovšetkým vykonávať svoju pôsobnosť v súlade so záujmami spoločnosti a všetkých jej spoločníkov tým, že vybral finančné prostriedky z účtu žalobca, bez toho aby súdu vedel preukázať použitie prostriedkov v prospech spoločnosti M., s. r. o.. Medzi konaním žalovaného a vznikom škody existuje príčinná súvislosť, preto súd pri tomto svojom zistení vychádzal z nepublikovaného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 M ObdoV 9/2006, v zmysle ktorého právne úkony ale aj

d'alšia činnosť mandátára vykonaná v rozpore so záujmami mandanta má za následok zodpovednosť mandátára za škodu. Prvostupňový súd poukázal, že výbery z účtu žalobcu boli uskutočnené v období, kedy si žalovaný obnovil živnostenské oprávnenia a začal podnikáť pod obchodným menom Ing. P. – P. s predmetom podnikania podobným ako činnosť žalobcu. Zamestnancom bolo v tomto období oznámené, že došlo k rozdeleniu spoločnosti. Dohodli sa, že jeden si ponechá pôvodnú spoločnosť a druhý si založí novú, ktorá sa bude zberať čisto s nadrozmernou prepravou.

Súd prvého stupňa považoval za nepravdepodobné, že v období, keď sa spoločníci dohodli na rozdelení spoločnosti, by Mgr. P. ako budúci výlučný vlastník spoločnosti, súhlasil s výberom finančných prostriedkov z účtu. Ďalej súd uviedol, že konateľ nezodpovedá za škodu, ak preukáže, že postupoval pri svojej pôsobnosti s odbornou starostlivosťou a v dobrej viere, že koná v záujme spoločnosti. Keďže súd mal nárok žalobcu riadne preukázaný, v tom prípade žalobe v časti istiny v plnom rozsahu vyhovel. Úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu súdnych trov v plnom rozsahu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako odvolací súd na odvolanie žalovaného uviedol, že sa stotožňuje s právnym posúdením veci, ako aj vyhodnotením dôkazov v predmetnej veci. Odvolací súd mal za nesporné, že v danom období, keď finančné prostriedky z účtu žalobcu vyberal sám žalovaný, tieto riadne nezaúčtoval a nepreukázal, že nimi nakladal po prechádzajúcom súhlase spoločníka Mgr. P.. O náhrade trov konania rozhodol odvolací súd.

Proti tomuto rozsudku sa žalovaný odvolal v zákonom stanovenej lehote a zdôraznil nesúlads jeho písomne vypracovaného odôvodnenia s judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky. Zdôrazňuje, že prvostupňový súd sa presnejšie venoval len listinným dôkazom predloženým v jeho neprospech, ktorý následne aj odôvodnil vznik nároku žalobcu na náhradu škody. Žalovaný vytkol odvolaciemu súdu porušenie zásady „rovnosti zbraní“, pretože sa vo svojom rozhodnutí zameriaval len na argumenty žalobcu a k argumentom žalovaného sa vôbec nevenoval. Preto žalovaný dovolaciemu súdu navrhol, aby rozsudok odvolacieho súdu zmenil tak, aby žalobu v napadnutej veci zamietol a vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Odvolací súd potvrdil rozhodnutie Okresného súdu Bratislava III ako súdu prvého stupňa, avšak vo výrokovej časti prístupnosť dovolania nepripustil.

V ďalšom konaní, v ktorom je odvolací súd viazaný právnym názorom dovolacieho súdu sa vysporiada s vytknutými vadami v zámere dovolacieho súdu. Opätovne vo veci

rozhodne a svoje rozhodnutie odôvodní v súlade s ustanovením. V novom rozhodnutí sa rozhodne aj o trovách dovolacieho konania. Proti tomuto uznesenie sa nedá odvolať.

Rozsudok Okresného súdu Michalovce sp. zn.: 1T 49/05-45

Okresný súd v Michalovciach rozhodol, že obžalovaný je vinný v dvoch skutkoch. V prvom skutku sa ako konateľ spoločnosti dopustil trestného činu, nakoľko bez povolenia spoločnosti SLOVGRAM Bratislava šíril zvukové záznamy hudobných diel, následkom čoho vznikla spoločnosti škoda. V období od apríla 2001 do januára 2004 prevádzkoval obžalovaný hudobné automaty značky BLACK HORSE v dvoch gastronomických zariadeniach. Za nezaplatenie poplatkov za vyžívanie zvukových záznamov, bola výška škody vyčíslená na 195 000,- Sk (6 472,81 eur).

V druhom skutku obžalovaný ako živnostník prevádzkoval v reštaurácii v Michalovciach hudobný automat, ktorého značka nie je známa. Prostredníctvom tohto zariadenia šíril bez súhlasu spoločnosti SLOVGRAM Bratislava zvukové záznamy hudobných diel, čím porušoval autorské práva. Toto porušenie je trestným činom a výška škody je 70 500,- Sk (2 340,17 eur).

Obžalovaný spáchal v skutkoch 1 a 2 trestný čin porušovania autorských práv podľa § 152 ods. 1 Tr. zákona, čím mu hrozí trest odňatia slobody na šesť mesiacov, ďalej podľa § 58 ods. 1 písm. a Tr. zákona, súd výkon uloženého trestu podmienene odkladá a podľa § 59 ods. 1 Tr. zákona určuje skúšobnú dobu v trvaní osemnásť mesiacov a v neposlednom rade podľa § 229 ods. 1 Tr. poriadku súd poškodenú spoločnosť SLOVGRAM Bratislava s nárokom na náhradu škody odkazuje na konanie v občianskoprávných veciach. Proti tomuto rozsudku sa dá odvolať do 8 dní odo dňa doručenia. Ak sa nepodá odpor do určenej lehoty, trestný rozkaz sa stane právoplatným a vykonateľným.

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.: 3Tdo 1/2007

Okresný súd v Prievidzi uznal obvineného L. D. za vinného zo spáchania trestného činu marenia konkurzného alebo vyrovnávacieho konania. Obvinený L.D. ako konateľ spoločnosti s ručením obmedzeným, na majetok ktorej uznesením krajského súdu bol vyhlásený konkurz, nerešpektoval výzvu správcu konkurznej podstaty, aby vydal osobné motorové vozidlá značky Škoda do konkurznej podstaty.

Obvinenému uložil okresný súd za spáchanie trestného činu pokutu 60 000,- Sk (1991,64 eur) a taktiež bol stanovený aj trest odňatia slobody na 2 mesiace. Proti rozsudku

sa L. D. odvolal, ale krajský súd toto odvolanie zamietol. Jeho obhajca podal proti rozhodnutiu krajského súdu dovolanie. Konštatoval, že spomínané motorové vozidlá nepatria do konkurznej podstaty.

Najvyšší súd ako súd dovolací, dovolanie prijal, nakoľko bolo podané oprávnenou osobou v určenej lehote a boli splnené aj ďalšie zákonné podmienky. Dokazovanie preukázalo, že na majetok predmetnej spoločnosti s ručením obmedzením, uznesením Krajského súdu v Bratislave, bol vyhlásený konkurz.

Z dokazovania bolo zistené, že uvedené motorové vozidlá neboli majetkom predmetnej spoločnosti, ale boli majetkom leasingovej spoločnosti.

Dovolací súd dospel k rozhodnutiu, že obvinený nenaplnil zákonné znaky trestného činu, marenie konkurzného a vyrovnávacieho konania, teda nemaril konkurzné konanie tým, že nevydal motorové vozidlá do konkurznej podstaty, pretože predmetné motorové vozidlá neboli majetkom spoločnosti s ručením obmedzeným v konkurze.

Najvyšší súd rozhodol, že obvinený L.D. bol neprávom uznaný za vinného zo spáchania trestného činu marenia konkurzného alebo vyrovnávacieho konania a prikázal Okresnému súdu v Prievidzi vec v potrebnom rozsahu znova prerokovať a vo veci opätovne rozhodnúť. Proti tomuto rozsudku sa nedá odvolať.

4.2 Diskusia

Pripisovaná zodpovednosť konateľa, ktorá mu vyplýva z jeho funkcie ako štatutárneho orgánu, mu nemusí byť potvrdená. Konateľ sa môže zodpovednosti za dané porušenie povinnosti zbaviť. Musí však preukázať, liberačné dôvody, ktoré vylučujú jeho zodpovednosť za skutkovú príčinu. Medzi tento druh dôvodov patrí konanie s odbornou starostlivosťou a konanie v dobrej viere, kde konateľ musí preukázať, že koná výlučne v záujme spoločnosti, v ktorej je štatutárnym orgánom a nie v prospech svojich záujmov.

Na Slovensku sa súdnymi žalobami zaoberajú všeobecné súdy na všetkých stupňoch. Vo vyššie uvedených praktických príkladoch, ktoré sme podrobne analyzovali, môžeme vidieť, že jednotlivé súdne konania sa môžu skončiť na prvostupňovom súde alebo konanie môže byť posunuté na vyšší stupeň. To, že jeden súd rozhodne v prospech žalobcu neznamená, že odvolací súd nemôže rozhodnúť inak.

V konkrétnych rozsudkoch môžeme vidieť, že nie vždy súd rozhodol, že konateľ porušil svoje povinnosti. Všetky skutočnosti spojené s porušením musia byť riadne

preverené a preukázané. Každé zlé rozhodnutie alebo zlý krok konateľa spôsobuje spoločnosti škodu za ktorú si spoločnosť môže uplatniť nárok na náhradu.

Medzi ďalšie často vyskytované prípady patria tie, pri ktorých konatelia zneužívajú svoje postavenie a konajú v rozpore so záujmami spoločnosti bez odsúhlasenia valného zhromaždenia alebo iných kontrolných orgánov. Konateľ by mal každé svoje rozhodnutie prekonzultovať s ostatnými spoločníkmi aby nedochádzalo k nezhodám.

Najčastejším problémom porušenia zodpovednosti konateľa je situácia, keď je podľa spoločenskej zmluvy na uzatvorenie určitej zmluvy s peňažným objemom potrebný súhlas valného zhromaždenia. Ak uzavrie konateľ zmluvu bez súhlasu, bude síce platná ale spoločnosť môže od neho požadovať náhradu škody, ktorá vznikla následkom porušenia povinnosti získať súhlas na valnom zhromaždení.

Pre správne fungovanie spoločnosti a komunikáciu valného zhromaždenia s konateľom by spoločnosti mali dávať do funkcie konateľa osoby, o ktorých vedia že budú lojálne voči spoločnosti a nebudú zneužívať svoje právomoci a postavenie vo firme. Aby sa do súdnych sporov dostávalo čo najmenej konateľov, musia zvážiť dôležitosť ich činnosti a realizovať svoje rozhodnutia v súlade so zákonom.

Každý konateľ by si mal uvedomiť, že s funkciou konateľa neprichádza len určité spoločenské postavenie ale aj reálna zodpovednosť, pri ktorej sa okrem osobnostných predpokladov vyžaduje aj dostatočná kvalifikácia v odbore, v ktorom spoločnosť vykonáva svoju činnosť. Preto je dôležité pre zakladajúcich členov postaviť sa k výberu konateľa zodpovedne už na začiatku pri vypracovaní zakladateľských dokumentov.

Záver

Výhodou spoločnosti s ručením obmedzeným je jednoduchá štruktúra, obmedzenie ručenia jej spoločníkov a tou najpodstatnejšou je relatívne nízka investícia na začiatku, teda základné imanie na vznik firmy.

Konateľ má počas vykonávania funkcie niekoľko dôležitých povinností. Keďže s. r. o. je právnická osoba, tak v mene spoločnosti koná konateľ. Ak je konateľ dôsledný a zodpovedný, je zabezpečený bezproblémový chod spoločnosti. Ak konateľ akokoľvek poruší zákon, bude znášať všetky právne následky a nieť plnú zodpovednosť.

Výsledky práce poukázali na časté porušovanie zodpovednosti a zneužívanie právomoci zo strany konateľov. Avšak takéto správanie nikdy nebolo prehliadnuté a spoločnosť si v každom prípade žiadala náhradu škody za spôsobené ťažkosti. Obvinení konatelia museli na súde preukázať, že konali v záujme spoločnosti a nie v ich vlastnom záujme.

V jednotlivých analýzach sme poukázali na dva druhy rozsudkov, z ktorých vyplynula vina alebo nevina konateľa. Tieto rozsudky sa týkali majetkových sporov, pričom skutočný stav majetku nekorešpondoval s účtovným stavom majetku. Rozhodujúci verdikt vydal nielen najvyšší ale aj okresný súd, ktoré rozhodovali aj o výške náhrady trov konania. Tieto trovy boli uznané podľa rozhodnutia súdu žalovanému alebo žalobcovi.

V nadväznosti na rozbor rozsudkov sme v poslednej časti zosumarizovali celkovú problematiku zodpovednosti konateľa v s. r. o..

Konateľ s. r. o. je jedným z najdôležitejších orgánov spoločnosti, v praxi sa však často stáva, že ľudia si osobu konateľa zamieňajú so spoločníkom, k tomuto zamieňaniu prispieva aj to, že konateľom a spoločníkom je často tá istá osoba.

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

Články v elektronických podobách:

1. KOVÁCSOVÁ, Tímea – KROPAJ, Marián – ŠKRINÁR, Alexander. Zánik funkcie konateľa. [elektronický zdroj]. 14. 01. 2020, [cit. 2020-12-28]. Dostupné na: <https://www.srovpraxi.sk/33/zanik-funkcie-konatela-uniqueidmRRWSbk196FPkyDafLfWAPQEY8KXghZI7jM3gOHT0mxNrRaPoANhIA/>.
2. KOVÁCSOVÁ, Tímea – KROPAJ, Marián. Zákaz konkurencie. [elektronický zdroj]. 21. 08. 2020, [cit. 2021-04-08]. Dostupné na: https://www.srovpraxi.sk/33/zakaz-konkurencie-uniqueidmRRWSbk196FPkyDafLfWAPQEY8KXghZIB5OeJbvGVu3rNA91GBBg/?uri_view_type=5.
3. KOVÁCSOVÁ, Tímea – ŠKRINÁR, Alexander – KROPAJ, Marián. Zodpovednosť konateľa v s. r. o.. [elektronický zdroj]. 21. 08. 2020, [cit. 2021-03-22]. Dostupné na: <https://sro.dashofer.sk/onb/33/zodpovednost-konatela-v-s-r-o-uniqueidmRRWSbk196FPkyDafLfWAPQEY8KXghZItsUIZyxYJsCcATmSdBCb8w/>.
4. KOVÁCSOVÁ, Tímea – ŠKRINÁR, Alexander. Trestnoprávna zodpovednosť konateľa. [elektronický zdroj]. 23. 10. 2020, [cit. 2020-12-20]. Dostupné na: <https://www.srovpraxi.sk/33/trestnopravna-zodpovednost-konatela-uniqueidmRRWSbk196FPkyDafLfWAPQEY8KXghZIdyNyRQKH38g0X97bLBbqNw/>.
5. AKPP. Nová úprava zodpovednosti za nepodanie návrh na vyhlásenie konkurzu v určenej lehote. [elektronický zdroj]. 17. 02. 2018, [cit. 2021-04-17]. Dostupné na: <https://www.akpp.sk/blog-sk/88-nova-uprava-zodpovednosti-za-nepodanie-navrhu-na-vyhlasenie-konkurzu-v-urcenej-lehote>.

Knižné zdroje:

1. FEKETE, Imrich. Obchodná spoločnosť s ručením obmedzeným. Bratislava: EPOS, 2004, 711s., ISBN 80-8057-584-3
2. HANES, Dalibor. Spoločnosť s ručením obmedzeným. Bratislava: IURA EDITION. 1996. 261s. ISBN 8088715245
3. HANES, Dalibor. Spoločnosť s ručením obmedzenými novej právnej úprave. Bratislava: IURA EDITION. 2002. 266s. ISBN 80890-47-34-3

4. IVOR, Jaroslav. et al. Trestné právo hmotné všeobecná časť. Bratislava : IURA EDITION. 2010. 625 s. ISBN 978-80-8078-308-2.
5. MAMOJKA, M. Ekvivalencia práv a povinností spoločníka v spoločnosti s ručením obmedzeným. Bratislava : VEDA 2008, 208 s. ISBN 978-80-2241-004-5.
6. OVEČKOVÁ, Oľga. - ŽITŇANSKÁ, Lucia. et al. Obchodné právo. Bratislava : IURIS LIBRI, 2013. 1055 s. ISBN 978-80-8963-5054.
7. OVEČKOVÁ, Oľga. - ŽITŇANSKÁ, Lucia. et al. Základy obchodného práva 2. Bratislava: IURA EDITION 2010, 449 s. ISBN 978-80-8078-345-7. 47
8. OVEČKOVÁ, Oľga. a kol., Obchodný zákonník komentár, 2. Vyd. Bratislava: IURA EDITION. 2008, 983 s. ISBN 978-80-8078-205-4.
9. PATAKYOVÁ, Mária. 2009. Vzťah medzi konateľom a spoločnosťou v režime mandátnej zmluvy. In S. r. o. v praxi: konateľ a s. r. o. ISSN 1335-8472, 2009, č. 4/2009, s.1
10. PATAKYOVÁ, Mária. Zánik funkcie konateľa. In S.R.O. v praxi. Konateľ a s. r. o. 2009. ISSN: 1335-8472, 2009, č.4/2009, s. 1-10 .
11. STRAPÁČ, Peter. Valné zhromaždenie spoločnosti s ručením obmedzeným a akciovej spoločnosti. Ružomberok: Epos. 2011. 208s. ISBN 9788080579104
12. VÍTEK, Jindřich. Odpovědnost statutárních orgánů obchodních společností. Praha : Wolters Kluwer, 2012. 374 s. ISBN 978-80-7357-862-6.

Súdne rozhodnutia:

1. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.: 4 Obo/101/99
2. Rozsudok Najvyššieho súdu sp. zn.: 3Obo/146/2007
3. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.: 3Obo/106/2006
4. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.: 5Obdo/45/2017
5. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.: 5Obo/120/2009
6. Rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn.: 9Cb/30/2019
7. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.: 4Cdo/177/2009
8. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.: 4Obdo/4/2013
9. Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn.: 3Tdo 1/2007
10. Rozsudok Okresného súdu Michalovce sp. zn.: 1T 49/05-45

11. PL ÚS 7/96. Nález z 27. februára 1997. Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky, 1997, str. 49

Zákony:

Zákon č. 513/1991 Z. z. Obchodný zákonník v znení neskorších právnych predpisov.

Zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov.